

Oponentský posudek doktorské disertace

Disertant: Doc MUDr Radan Keil

Pracoviště: Interní klinika 2. LFUK a Fakultní nemocnice Praha-Motol

Název disertace: Využití fyziologických a patofyziologických tlakových poměrů v oblasti žlučových cest a pankreatu k diagnostice a terapii endoskopickou retrográdní cholangiopankreatografií u dětí

Práce má 42 stran textu, 3 strany literárních citací (celkový počet 24) a dalších 6 stran zabírá seznam autorových publikací. Z 6 prací, které se vztahují k tématu disertace, bylo 5 uveřejněno v IF-časopisech. Také další 3 publikace bez vztahu k tématu disertace byly uveřejněny v IF-časopisech. Disertant dále publikoval 44 odborných prací, je autorem monografické studie, editorem jedné kolektivní monografie a autorem kapitol v 6 monografiích.

Vlastní disertace obsahuje dvě části:

V **první** se zabývá autor fyziologií a patofyziologií jater, žlučových cest a pankreatu se zaměřením na jejich poranění a významem miniinvazivní terapie metodou endoskopické retrográdní cholangiopankreatografie (ERCP). Autor vychází ze zkušeností získaných v souboru 377 ERCP provedených v letech 1997-2007 u nemocných ve věku 2 týdnů až 18 roků s celkovou úspěšností 96%. V rámci tohoto souboru získal zkušenost, že při poškození žlučových cest není endoskopická papilosfinkterotomie (EPT) dostatečným opatřením k snížení tlaku ve žlučových cestách, zvýšení odtoku žluče do duodena snížení jejího úniku do peritoneální dutiny. Většina takto ošetřených pacientů vyžadovala v další době zavedení duodenobiliárního stentu.

V **druhé části** přistoupil disertant k ověření této zkušenosti měřením tlakových poměrů digitálním manometrickým zařízením v choledochu a duodenu před a po EPT ve skupině 30 nemocných s poruchou průchodnosti žlučových cest na podkladě choledocholitiázy a ve stejné početné skupině bez choledocholitiázy. Při obstrukci žlučových cest je EPT provázena významným snížením tlaku v choledochu ($p < 0.01$), ale zbytkový tlak zůstává nadále významně vyšší než tlak v duodenu ($p < 0.01$). V kontrolní skupině byly tlakové rozdíly před a po EPT v obou lokalizacích nevýznamné. Tento náález je v soulase s předchozí zkušeností disertanta. Je proto oprávněné jeho doporučení, aby v indikacích předpokládaného zvýšeného tlaku ve žlučových cestách a prevence úniku žluče při jejich porušení do dutiny břišní, byla EPT kombinována vždy s duodenobiliárním stentem.

K disertaci mám tyto dotazy a připomínky:

1. Jakou koncentraci kontrastní látky používá disertant k plnění žlučového a pankreatického systému u dětí?
2. Jaký typ stentu považuje za nejvhodnější při poranění žlučových cest a pankreatu?
3. Provádí při poranění pankreatu kromě Wirsungotomie také papilotomii svěrače choledochu?
4. Jaká byla etiologie benigní stenózy žlučových cest u 16 dětí?
5. Doporučuji doplnění statistického zpracování hodnot tlaků v choledochu a duodenu o parametry analýzy rozptylu.

Hodnocení:

Soubor 373 ERCP u dětí a adolescentů je největší v evropském písemnictví. Z publikací, které se vztahují k disertační práci, vyplývá, že disertant je členem specializovaného týmu, který řeší na vysoké profesionální úrovni poškození jater, žlučového systému a břišní slinivky u dětské a dospívající populace. V experimentální části disertant potvrdil správnost hypotézy koncipované na podkladě předchozích klinických zkušeností. Proto lze oprávněně předpokládat, že závěry jeho disertace jsou významné pro klinickou praxi. Rozsah publikační činnosti disertanta převyšuje požadavky kladené na doktorskou disertaci.

Závěr:

Předložená práce splňuje požadavky kladené na doktorskou disertaci. Doporučuji, aby doc. MUDr Radanu Královi byla udělena vědecká hodnost doktora filosofie (PhD).

V Praze 10. dubna 2009

Prof. MUDr Přemysl Frič DrSc
Interní klinika 1.LFUK a ÚVN Praha